Stand der Maan.

5 November. VOLLE MAAN.
13 » LAATSTE KWARTIER.
20 » NIEUWE MAAN.
26 » EERSTE KWARTIER.

Watergetijden.

		Hoog Water.		Laag Water.	
21	ZATURDAG	's morg.	6-54	's av.	32-57
22	ZONDAG.	»	7-42	»	3-42
23	MAANDAG.	»	8-33	»	2-31
24	DINGSDAG.	»	9-24	»	4-24

SURINAAMSCHE COURANT.

No. 93. Zaturdag den 21sten November. Ao 1835.

PARAMARIBO.

MILITAIR BUREAU.

Den 18 November 1835.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is bij Gouvernements-Order van heden, N°. 222/22, tot *Eersten Luitenant* bij de Eerste Afdeeling der Schutterij van *Paramaribo* benoemd, de oudste Tweede Luitenant bij genoemde Afdeeling, DANIEL BENJAMINS.

De Eerste Luitenant Adjudant,
R. H. ESSER.

PARAMARIBO, den 19 November 1835.

Namens en op last van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, heeft de ondergeteekende de Eer ter kennisse van het Algemeen te brengen:

Dat voortaan eenmaal in de week, en wel des Woensdags, te beginnen met den 25sten dezer, ten Gouvernements-huize *Avond Gezelschap* zal plaats hebben.

Dat aldaar zullen worden ontvangen alle de Heeren en Dames, welke vroeger zijn geadmitteerd geweest:

Dat degene, welke nog niet zijn geadmitteerd geweest, en verlangen zouden om te worden toegelaten door het intermediair van eenen der Heeren Adjudanten, aan Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal hiervan kunnen doen blijken, ten einde te vernemen, of zij ten Gouvernements-huize zullen ontvangen worden.

Dat de Heeren en Dames, welke het Avond-Gezelschap zouden willen bijwonen, vriendelijk verzocht worden, zulks, op den dag van hetzelve, ten Gouvernements-huize te willen doen weten vóór of uiterlijk des middags ten *twaalf* uren.

De Eerste Luitenant Adjudant,
R. H. ESSER.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, dn 19 November 1835.

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen:
JOHANNIS PAULUS CORNELIS VAN TE LANDE, *jongman*, geboren te *Suriname*, van de Moravische Broeder Gemeente, en CAROLINA FRANCINA BRANDON, *jonge dochter*, geboren te *Suriname*, van de Lutherse Gemeente, beide alhier woonachtig. En
MOZES PRETTO HENRIQUES, *jongman*, en RIBCA NUNES CAMPOS, *jonge dochter*, beide van de Portugeesche Israëlitische Gemeente, alhier geboren en woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

MAATSCHAPPIJ:
Tot Nut van 't Algemeen.

☞ ALGEMEENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *PARAMARIBO*, der MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op Maandag den 23sten dezer, des Avonds ten 7½ ure, in de LOGE *CONCORDIA*.

Voorlezing: de Bestuurder D. JANSEN EIJKEN SLUIJTERS.

Balotage: de Heer J. C. W. BRUININGS.

Ingekomen.

INGEKOMEN.

Den 18den dezer, de Nederlandsche Schoener *Aurora*, Kapt. J. A. de Hazeth, van Curaçao; Passagiers: de WelEd. Gestr. Heer Mr. H. R. HAIJUNGA, Echtgenoot en 3 Bedienden.

Idem, de Nd. Am. Brik *Mary en Eliza*, Kapt. J. Saijward.

Idem, de Nd. Am. Brik *Sarah Ann*, Kapt. Charles Fitz. Beiden van Gloucester.

UITGEKLAARD.

Den 14den, de Nd. Am. Brik *Levant*, Kapt. F. Nickerson, naar Boston; lading: 73 vaten Malassie.

Den 17den, het Schip *Suriname*, Kapt. R. van der Meij, naar Amsterdam; lading: 455 vaten Suiker.

Advertentien.

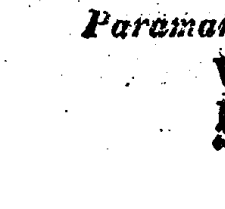

(42141) Op den 9den December e. k., zullen de ondergeteekenden door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER; publiek doen verkoopen:

Zeven en Veertig koppen *SLAVEN*, aankomende de Erven wijlen Mevrouw de weduwe H. Z. COUDERC, geboren THOMAS en Mevrouw de weduwe S. VIRULY, geboren COUDERC, laatst gewerkt hebbende op de Plantnadje *Bergerac*.

De Kopers kunnen het montant der koopschat in solide Wissels, getrokken voor Plantaadjen; *drie maanden zigt*, niets niet minder dan *Duizend Gulden* ieder, ten genoegen van den Vendumeester voldoen, de Landsregten daar niet onder begrepen.

Ook zal over *zes* weken, dag en datum nader te bepalen, door denzelven worden verkocht: de Plantaadje *BERGERAC*, en de *GRONDON* van *Groot-* en *Klein Mondésir*, met de daaraan verbonden *zes* stuks *SLAVEN*.

Zullende de inventaris ten kantore van den Vendumeester voornoemd, in tijds ter *visie* liggen.

Paramaribo, 18 November 1835.

W. C. KENNEDIJ qq.
H. J. BLANCKE qq.

HUGO DE GROOT.

Den 10 April 1583 werd Hugo de Groot, die groote Nederlandsche geleerde, die, door zijne menigvuldige werken, op de beschaving der wetenschappen eenen aanmerkelijken invloed had, en ook als staatsman beroemd was, te Delft geboren. Zijn vader, Jan de Groot, burgemeester dier stad en curator van 's lands hooge school te Leijden, nam in de eerste jaren zijner jeugd het onderwijs van zijnen zoon op zich, en bevlijtigde zich tevens, om hem de beginsels zoowel van een braaf, als van een schrander en geleerd, man in te boezemen. Reeds in zijn 16de jaar werd onze de Groot tot doctor in de regten bevorderd, en vervierf toen reeds door verscheidene schriften eenen uitstekenden roem. In 1607 werd hij door de staten van Holland tot hunnen historie-schrijver benoemd; het volgende jaar tot den post van fiskaal genoemd, en in 1613 tot pensionaris van Rotterdam verheven, in welken rang hem tevens zitting in gecommitteerde raden verleend werd. To dezen tijde waren de godsdienstige geschillen tusschen de Remonstranten en contra-Remonstranten, reeds tot eene aanmerkelijke hoogte gerezen. De Groot, den eersten, die door prins Maurits vervolgt werden, meer geregen, laadde zich door zijne verdraagzame beginsels den haat van dezen op den hals, waarvan het gevolg was, dat hij gevat en den 18den Mei 1619, met verbeurdverklaring zijner goederen, tot eene eeuwige gevangenis veroordeeld werd. Het lust ons niet, het geheele regtsgeding, tegen hem aangevangen en volvoerd, hier te onderzoeken: genoeg is het, dat de geheele nakomelingschap hetzelve gewraakt, en 's mans onschuld erkend heeft.

Na het geslagen vonnis werd de Groot, benevens zijn vriend Hoogerbeets, op den 5den Junij deszelfden jaars, onder geleide van eenige soldaten, naar het huis te Loevestein, over Gorinchem liggende gevoerd, en ieder in een afzonderlijk vertrek geplaats; waarbij echter hunne huisvrouwen, die zich mede hadden laten opsluiten, de vrijheid hadden, om hun spijze te bereiden, en op zekere dagen naar Woudrichem of Gorinchem te gaan, in welke laatste stad zij hunnen intrek namen bij Abr. Daatselaar, een koopman in garen en lint, wiens vrouw eene zuster was van den hoogleeraar Erdenius te Leyden, een boezemvriend van de Groot, Dan, de huisvrouw van Hoogerbeets overleed op Loevestein, in 1620; doch Maria van Reigersbergen, de gade van onzen de Groot, door hare voorbeeldige huwelijkstrouw aangevuurd, en door de getrouwheid harer dienstmaagd Elsje van Houwening ondersteund, verlosten hem uit zijnen kerker. Meermalen eenen koffer met boeken, heen en weder, naar Gorinchem gezonden zijnde, bediende de huisvrouw van de Groot zich van dit middel, nadat de gevangene vooraf ettelijke malen beproefd had, hoe lang hij er het kon uithouden. Op eenen dag, dat de gouverneur van Loevestein, Proutpink, naar Heusden gereisd was, werd

de Groot in den koffer, onder het geleide van Elsje van Hasenvenlag, te scheep naar Gorinchem overgevoerd, en aldaar ten huize van voornoemden Daatselaar gebracht, van waar hij, in ecn liefdelaars-gewaad, naar Waalwijk overvoer; zich van daar naar Antwerpen, en vervolgens naar Parijs begaf, waar hij, onder andere heilingen, ook zijnen ouden leermeester Uitenbogaard ontmoette. In Frankrijk werd de Groot met eere aroten ontvangen; zelfs de Koning schonk hem een jaargeld van 3000 livres; doch de kardinaal Richelieu, die hem niet genegen was, bewerkte de opschorting der betaling, zoodat hij zich ten laatste gedrongen zag, om Frankrijk te verlaten.

De Groot, uit de berigten zijner nabestaanden opmerkende, dat de zaken hier te lande voor hem gunstiger stonden, dan in der daad het geval was, vertrok naar Holland; doch meest zijn vaderland, hetwelk hem geen vrij verblijf vergunnen wilde, andermaal vaarwel zeggen. Hij nam de wijk naar Hamburg, en ging vervolgens, op uitnodiging van den Zweedschen groot-kanselier, Axel Oxenstierna, naar Stokholm, waar hij door de Koningin Christina tot aren g zant aan het Fransche hof benoemd werd. Hij vertrok in 1635 derwaarts, bekleedde zijnen post met roem 10 jaar, waarna hij op zijn verzoek zijn ontslag verkreeg, en naar Zweden terug keerde. Daar het hem, echter, en zijner gade hier niet geviel, vertrok hij naar Duitschland, en stierf op zijne reize te Rostock op den 28 Augustus des jaars 1645. Zijn lijk werd sedert naar Holland gevoerd en te Delft begraven.

Zijne geleerde schriften, waaronder zijn werk over de waarheid de Christelijke godsdienst: dat over het regt van vrede en oorlog; zijne verhandeling over de vrije zee, en meer andere behooren, gevoegd bij zijne uitmuntende hoedanigheden van hart, hebben hem, weinige jaren na zijnen dood, ook in zijn vaderland, de achting doen verwerven, welke de partijschap hem aldaar, bij zijn leven, had doen verliezen. Men heeft zijne nagedachtenis door twee gedenkpenningen vereeuwigd, waarvan de eene zijn borstbeeld en naam aan den eenen, en eenen koffer aan de andere zijde, vertoont, boven welke de Zweedsche en Fransche kroonen, ter zijde het slot Loevestein, en eene opgaande zon gevonden worden, met deze woorden: *melior post aspera fata resurgo*: dat is: ik verrijs luisterlijker, na het onderaan van zware rampen; terwijl de andere medaille aan den eenen kant zijne beeltenis, en aan den anderen, de volgende dichtregels bevat.

De Phenix van het Vaderland,
Het Delfsch, Orakel, 't groot verstandenzz.

Ook de koninklijke akademie der wetenschappen te Stokholm heeft aan 's mans nagedachtenis willen regt doen, door in 1795 eene medaille uit te loven voor de beste lofrede op de Groot, welke, door onzen gestorvenen landgenoot Cras behaald werd; terwijl eindelijk een onzer vaderlandsche genootschappen, voor eenige jaren, zijne uitmuntende verdiensten als eene stof voor een dichtstuk heeft opgegeven, bij welke gelegenheid onze Nederlandsche dichters Cornelis Loots en Hendrik Tollens eereprijzen wegdroegen.

Wij meenen de schets van dezen grooten man niet beter te kunnen besluiten dan met de schoone dichtregelen welke zijne zeldzame kundigheden en hoedanigheden aan onzen Helmers hebben ingegeven:

Hen zegt, toen 't wonderkind in 't schommelend wiegje lag,
En 't zachte moederhart verkwikte door zijn' lach,
De Genius der aarde een' vlood der rijkste gaven
Deed stroomen op het kind, dat Hollands roem zou staven.
Al wat ooit de oudheid wist, de wetenschap der aard',
Had hij, als jongling reeds, in 't zekrander brein vergaard.
Het menschdom had zijn regt, zijn titelen verloren:
De Groot verschijnt! — dat regt, die titlen zijn herboren!
Europa knielde voor de orakels van zijn' mond,
En zegende de zon, die straalde op Neêrlands grond!
Het regt van vrede en krijg wist hij, naar wijze wetten,
(Kniel aarde voor 't geschenk!) voor eeuwig vast te zetten.
Als overwinnaar 't rijk van wijsheid ingehaald,
Wie ter stap een zege op onkunde en geweld!
Het licht der Wetenschap, door hem voor de aarde ontsteken;
De Godenvaal, door hem zoo klaar uitgesproken,
Wordt nimmeer uitgeblust, zal nimmermeer vergaan,
Zoo lang één maatschappij op de aarde zal bestaan. —

Bij wien, bij wien, De Groot! zal ik u vergelijken?
Elk beeld schiet hier te kort, moet voor uw' glans bezwijken;
't Verspreide en strijdige vereent uw magtig hoofd,
Gij zijt als de Atlas, waarvan de oudheid heeft geloofd,
Dat, op denzelfden tijd, op zijne onmeetbre gronden,
En Lente, Zomer, Herfst en Winter wordt gevonden!
Die zich met ooft en sneeuw, gebloemte, en ijs omschorst,
En op zijn breede schoft des hemels welving torscht!
D'orkaan ziet worstlen, en den waterval hoort ruischen,
En 't lentekoeltje door zijn lauwren om voeten suizen!
Aan zijnen voet verneemt der herdren minneton,
En hoort aan zijne kruin het rein muzijk der Goón.

EEN DAG TE GRENADA.

Naauwelijks vertoonden zich aan het uitspansel de grijze strepen der morgenschemering, naauwelijks kraaide de eerste haan in de hutten aan het gebergte, of in de voorsteden openbaarden zich alle teekenen van het weder ontwakende leven; want de koele uren van den vroegen morgen zijn, gedurende den zomer, in een zoo klimaat zeer kostbaar. Alles is ijverig bezig om zich vóór het opgaan der zon, aan zijne dagelijksche werkzaamheden te begeven. De drijver gaat met zijne zwaarbeladene muilezels op weg, de reiziger maakt zijne karabijn achter den zadel vast, en springt voor de deur der herberg op zijn paard; de in het bruin gekleede boer drijft zijne langzaam voortloopende, met manden vol kostelijke vruchten en versch bedauwde groenten beladene beesten aan; want bereids snellen de zorgvuldige huisvrouwen naar de markt.

De zon vertoont zich aan den hemel, werpt haar schijnsel op het dal, en verguldt het doorzigtige groen der boschjes. De morgenklok weêrgalmt melodisch door de reine lucht en kondigt het uur der vroegmis aan. De muilezeldrijver houdt met zijne beladene dieren voor de deur der kapel stil, steekt zijnen staf in den gordel achter zich, neemt den hoed af, strijkt zijn pekzwart haar glijk, en treedt binnen, om eene mis te hooren, en een gebed om eene gelukkige reize door de *sierra* (landstreek) ten hemel te zenden. De bedeesde *señora* (juffer) zweeft met eenen nimfentred, in eene sierlijke *bas-*

quina (mantel) met den nimmer rusten waaijer in de hand tarrijl het dubbele oog van onder de fraai geplooide *mantilla* (zekere Spaansche kap voor vrouwen) schittert, in eene veel bezochte kerk, om hare echtvaart-godsdienstoefening te verrigten; maar het zorgvuldig gekozen gewaad, het smaakvolle schoeisel, de keurig fijne en sneeuwwitte kousen, de schoon gevlochtene pekzwarte haarlokken, in welke eene versch geplukte roos als een edelgesteente schittert, bewijzen, dat in haar hart de aarde met den hemel de heerschappij deelt.

Hoe meer de morgen voortgaat, des te sterker neemt aan alle kanten het gedruisch van den arbeid toe. De straten zijn stikvol van menschen, paarden en lastdieren, en er heerscht een gemompel en een gewoel, als van de golven des oceaans. Naar mate de zon hare middaghoogte bereikt, neemt het gewoel en geraisch van lieverlede af, en tegen den middag wordt het stil. De doorgloeide stad verzinkt in matheid; verscheidene uren achtereen heerscht eene algemeene rust. De vensters zijn gesloten, de gordijnen nedergelaten, de bewoners hebben naar het koelste vertrek van hunne huizen de wijk genomen. De zwaarlijvige monnik snorkt in zijne cel, de vierkante drager ligt op den grond, naast zijnen last uitgestrekt; de boer en daglooner sluimeren onder de boomen van den *alameda* (eene wandelplaats) in slaap gesust door het zoete verkondigend gebrom der sprinkhanen. De straten zijn ledig, behalve hier of daar een enkele waterdrager, wiens geroep het oor verfrischt, terwijl hij de voortreffelijkheid van den paarlendrank, kouder dan de sneeuw van het gebergte aanprijst.

Hoe meer de zon weder nederzinkt, des te levendiger wordt het van tijd tot tijd, en wanneer de avondklok haren ondergang verkondigt, schijnt de geheele natuur zich te verblijden, dat de tiran van den dag is ter kimme gedaald. Nu begint het gewoel der vermaken; de inwoners stroomen naar buiten, om de avondlucht in te ademen en zich gedurende de korte scheemering in de tuinen aan de Darro en Xenil (twee rivieren) te vermaken.

Na het vallen van den avond neemt het belangwekkend schouwspel eene andere gedaante aan. Van tijd tot tijd blinkt het eene licht na het andere: hier op een balkon, eene fakkel; daar, voor het beeld van eenen heilige, de aan denzelven gewijde lamp. De stad rijst allengskens uit de zich alom verspreidende duisternis te voorschijn in vele lichten, schitterend; even als het met starren bezaaide uitspansel. Van hof en tuin, straat en plein verheffen zich uit de tonen van ontelbare guitaren, en smelten met het geklapper der castagnetten, op deze hoogten in een zwak, maar algemeen concert te zamen. „Geniet het oogenblik!" is een geloofsartikel van den verliefden Andalusiër, en hiernaar volgt hij hetzelve meer op, dan in de balsamieke zomernachten; waarin hij zijne geliefde door dans, minnelied en eene hartstogt-ademende serenade zijn hof maakt.

Geschepen in Lading.

Naar Amsterdam:

Het Schip *Elisabeth*, Kapt. J. H. Brand. — *Adres* bij *Gebr. Reijns.*

Het Schip *Leonidas*, Kapt. B. M. Corderr. — *Adres* bij *E. D. J. van Bommel.* — Sluit 2 December.

Het Schip *Astrea*, Kapt. J. A. de Lang. — *Adres* bij *J. L. Gellee.* — Sluit 25 November.

Het Schip *Jeannette*, Kapt. T. Bodeman. — *Adres* bij *M. M. Curiel.*

Het Schip *Roncke*, Kapt. J. J. Ommans. — *Adres* bij *C. Reelfs.* — Sluit 30 November.

Het Schip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers. — *Adres* bij *Degenhard en Kramer.*

Naar Rotterdam:

Het Schip *de lange Arie*, Kapt. L. Hus. — *Adres* bij *J. M. Sanspa.*

Ter Drukkerij van Gebrueders SERRES.